

Nr 99.

Ankom till riksdagens kansli den 24 april 1945 kl. 4 em.

Memorial i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om vissa anslag för budgetåret 1945/46 under åttonde huvudtiteln, avseende anslagen inom ecklesiastikdepartementets verksamhetsområde, jämte i ämnet väckta motioner.

(2:a avd.)

1:o)

I propositionen nr 1 hade Kungl. Maj:t under åttonde huvudtiteln (punkt 148 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 4 januari 1945) föreslagit riksdagen, att såsom Bidrag till vissa kostnader för värtjänstutbildning vid de allmänna läroverken m. fl. läroanstalter för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 110 000 kronor.

I en inom andra kammaren av herrar *R. Persson* i Vinberg och *W. Sundström* i Skövde väckt motion (II: 240) hade hemställts, att riksdagen måtte besluta, att Kungl. Maj:ts förevarande förslag icke måtte bifallas samt att värtjänstutbildning från och med höstterminen 1945 ej skulle anordnas vid ifrågavarande läroanstalter.

Statsutskottet hade i sitt utlåtande nr 8 under punkten 146:o)
dels anfört följande:

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag.

Med anledning av vad i motionen II: 240 anförts får utskottet framhålla att värtjänstutbildningen vid de allmänna läroverken m. fl. läroanstalter pågått alltsedan läsåret 1940/41. Emot denna utbildning har viss kritik riktats såväl från skolhåll som från föräldrahåll. Med den erfarenhet rörande värtjänstövningarna, som hittills vunnits, torde det enligt utskottets mening numera låta sig göra att fastställa övningarnas värde ur försvars- och beredskapssynpunkt. Utskottet anser det därför önskvärt, att en dylik undersökning genom Kungl. Maj:ts försorg kommer till stånd, i samband varmed även torde böra övervägas, huruvida den nuvarande tidpunkten för övningarnas bedrivande kan anses ur olika synpunkter vara den lämpligaste samt huruvida utbildningsprogrammet är i alla avseenden ändamålsenligt upplagt. Med vad sålunda anförts torde motionen II: 240 få anses besvarad.

dels ock hemställt,

a) att riksdagen måtte såsom Bidrag till vissa kostnader för värtjänstutbildning vid de allmänna läroverken m. fl. läroanstalter för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 110 000 kronor;

b) att motionen II: 240 måtte anses besvarad med vad utskottet anfört.

I en vid utlåtandet fogad reservation hade herrar *Karl Andersson, Mårtensson, Viklund*, fru *Alvén* och herr *Hoppe* hemställt, att riksdagen måtte, med bifall till motionen II: 240, avslå Kungl. Maj:ts förslag.

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag har första kammaren bifallit vad utskottet hemställt, varemot andra kammaren avslagit utskottets hemställan och i stället bifallit den vid punkten avgivna reservationen.

Då en sammanjämkning av de skilda meningar, som sålunda kommit till uttryck, icke lämpligen synes kunna äga rum, får utskottet för frågans avgörande medelst gemensam omröstning föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som i likhet med första kammaren vill, *dels* att riksdagen må såsom *Bidrag till vissa kostnader för värtjänstutbildning vid de allmänna läroverken m. fl. läroanstalter* för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 110 000 kronor, *dels ock* att motionen II: 240 må anses besvarad med vad statsutskottet i sitt utlåtande nr 8 under punkten 146:o) anfört, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej.

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren, med bifall till motionen II: 240, avslagit Kungl. Maj:ts under punkten 148:o) av åttonde huvudtiteln framställda förslag.»

2:o)

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *R. Wagnsson m. fl.* (I: 95) och den andra inom andra kammaren av fröken *Ebon Andersson m. fl.* (II: 163), hade hemställts, att riksdagen för budgetåret 1945/46 måtte anvisa ett anslag av 3 500 kronor för anordnande av en kurs för utbildning av lärare för hörselsvaga barn att utgå under de villkor, Kungl. Maj:t kunde finna skäl föreskriva.

Statsutskottet hade i sitt utlåtande nr 8 under punkten 152:o) hemställt, att motionerna I: 95 och II: 163 icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag har första kammaren bifallit vad utskottet hemställt, varemot andra kammaren avslagit utskottets hemställan och i stället bifallit förenämnda motioner.

För denna frågas avgörande medelst gemensam omröstning får utskottet föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må besluta, att

motionerna I: 95 och II: 163 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej.

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat att, med bifall till motionerna I: 95 och II: 163, till *Anordnande av en kurs för utbildning av lärare för hörselsvaga barn* för budgetåret 1945/46 anvisa ett anslag av 3 500 kronor, att utgå under de villkor Kungl. Maj:t må finna skäl föreskriva.»

3:o)

I propositionen nr 1 hade Kungl. Maj:t under åttonde huvudtiteln (punkt 241) föreslagit riksdagen att såsom Bidrag till undervisnings- och upplysningsverksamhet m. m. för nykterhetens främjande för budgetåret 1945/46 anvisa ett anslag av 310 000 kronor.

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr A. J. Bärge m. fl. (I: 235) och den andra inom andra kammaren av herr J. Nilson i Eskilstuna m. fl. (II: 367), hade hemställts,

att anslaget till instruktörer för nykterhetsupplysning måtte höjas till	kronor	64 500
att anslaget till föreläsnings- och instruktionsverksamhet för nykterhetens främjande måtte höjas till	»	100 000
att anslaget till internationella byrån i Lausanne för bekämpande av alkoholismen måtte höjas till	»	5 500
och att följaktligen till bidrag till undervisnings- och upplysningsverksamhet m. m. för nykterhetens främjande måtte anvisas ett anslag av tillhopa 355 500 kronor.		

Statsutskottet hade i sitt utlåtande nr 8 under punkten 232:o) hemställt, att riksdagen måtte, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionerna I: 235 och II: 367, såsom Bidrag till undervisnings- och upplysningsverksamhet m. m. för nykterhetens främjande för budgetåret 1945/46 anvisa ett anslag av 321 000 kronor.

I en vid utlåtandet fogad reservation hade herrar Oscar Olsson, Emil Petersson, Malmberg i Skövde, fru Alvéen och herr Hoppe hemställt, att riksdagen måtte, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionerna I: 235 och II: 367, såsom Bidrag till undervisnings- och upplysningsverksamhet m. m. för nykterhetens främjande för budgetåret 1945/46 anvisa ett anslag av 331 000 kronor.

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag har första kammaren bifallit utskottets hemställan, varemot andra kammaren bifallit den vid punkten avgivna reservationen.

För denna frågas avgörande medelst gemensam omröstning får utskottet föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionerna I: 235 och II: 367, såsom *Bidrag till undervisnings- och upplysningsverksamhet m. m. för nykterhetens främjande* för budgetåret 1945/46 anvisa ett anslag av 321 000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej.

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionerna I: 235 och II: 367, såsom *Bidrag till undervisnings- och upplysningsverksamhet m. m. för nykterhetens främjande* för budgetåret 1945/46 anvisat ett anslag av 331 000 kronor.»

Stockholm den 24 april 1945.

På statsutskottets vägnar:

ALGOT TÖRNKVIST.